

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 77 0 П 065650 22 Рев
Бања Лука, 25.11.2022. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Сенада Тице, као предсједника вијећа, Росе Обрадовић и Горјане Попадић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитељице А.Т. из П., коју заступа М.Д., адвокат из П., против тужених С.Р. из П.; С.Б. из П.; Б.Б. из П.; М.Б. из П.; Ж.Б. из П.; Н.Д. из П.; В.Ј. из П.; и В.Х. из В., С., ради утврђења, вриједност спора 48.000,00 КМ, одлучујући о ревизији тужитељице против пресуде Окружног суда у Приједору број 77 0 П 065650 22 Гж од 29.6.2022. године, на сједници одржаној 25.11.2022. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Приједору број 77 0 П 065650 19 П 2 од 1.12.2021. године, утврђено је да се из заоставштине оставитељице М.Б., умрле ...2014. године, издваја сва покретна и непокретна имовина која се састоји од: 20 редовних акција код Z.F. а.д. Б.Л.; једнособног стана површине 35,95 м², уписаног у Лист непокретности број 78424 к.о. П. 1, са 1/1; и некретнина уписаних у земљишно књишне улошке наведене у изреци првостепене пресуде, са сувласничким дијеловима означеним у изреци исте пресуде, која одговора доприносу тужитељице (сестре оставитељице Б.М.), у повећању вриједности оставитељичине имовине, па да стога осталим сунаследницима (туженима) не припада право на наслијеђе оставитељичине имовине и обавезан је тужени М.Б. да тужитељици накнади трошкове поступка у износу од 4.580,00 КМ, а одбијен је захтјев преко досуђеног износа, те је утврђено, да се тужба у односу на захтјев за утврђење да је пуноважна и истинита форма из садржине писмена која носи назив „Мој тестамент“ оставитељице Б.М., сачињен 15.10.2008. године, сматра се повученом.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Приједору број 77 0 П 065650 22 Гж од 29.6.2022. године, жалба туженог М.Б. је усвојена и првостепена пресуда преиначена тако што је одбијен тужбени захтјев као неоснован.

Тужитељица ревизијом добија другостепену пресуду због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права и предлаже да се добијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, уз накнаду трошкова састава ревизије у износу од 1.125.00 КМ.

Тужени М.Б. у одговору на ревизију предлаже да се тужба „одбаци по свим тачкама, као и захтјев за ревизију и поновно суђење“.

Ревизија није основана.

Тужитељица захтјевом у тужби тражи да се утврди да се из заоставштине М.Б., умрле 19.1.2014. године издваја покретна и непокретна имовина ближе означена у изреци првостепене пресуде која одговара њеном доприносу у повећању вриједности имовине оставитељице, ради издвајања у корист тужитељице и трошкове поступка.

Расправљајући о овако постављеном тужбеном захтјеву првостепени суд је утврдио: да је оставитељица М.Б. била власник 20 редовних акција локалне ознаке ЗППП – Р – А З.Ф. а.д. Б.Л. и сувласник некретнина са 9/4200 дијела некретнина уписаних у зк.ул. број 115 к.о. СП П., са 1/200 дијела, те некретнина које се налазе у к.о. СП В. П. и то: из зк.ул. број 115 са 90/42000 дијела, из зк.ул. број 205 са 1/200, из зк.ул. број 206 са 1/100 дијела, из зк.ул. број 244 са 6/750 дијела, из зк.ул. број 284 са 6/300 дијела, из зк.ул. број 312 са 1/100 дијела, из зк.ул. број 76 са 1/100 дијела; да је оставитељица била власник стана са 1/1 који се налази у П., површине 35,95 м², уписан у Књигу уложених уговора 7424 к.о. П. 1 изграђен на парцели к.ч. број 2381, уписана у п.л. број 3039, чија је вриједност процијењена у износу од 30.818,00 КМ; да је услед можданог удара 2004. године оставитељица била тешко болесна- непокретна, уз то „с малом пензијом“ и да је о њој, као о тешком инвалиду бринула тужитељица, на начин: да је водила рачуна о њеној хигијени и обављала кућне послове, да је плаћала све обавезе: на име одржавања заједничких дијелова зграде, за утрошену топлотну енергију, утрошену електричну енергију и воду, на име комуналних услуга и кориштења телефонских услуга, на име трошкова лијечења и трошкова поправки извршених у стану - све ово у износима и за периоде назначеним у првостепеној пресуди; да је оставитељица умрла 2014. године и да је тужитељица сносила трошкове сахране у износу од 1.759,36 КМ и трошкове подизања надгробног споменика у износу од 8.000,00 КМ; да је рјешењем Основног суда у Приједору број 77 0 О 056837 14 О од 7.11.2014. године, прекинут оставински поступак иза умрле М.Б. и да је законска насљедница А.Т. (овје тужитељица) упућена да покрене парницу против законских насљедника оставитељице, међу којима је и тужени М. Б. (сестрић оставитељице), ради утврђења обима оставинске масе оставитељице и издвајања из заоставштине дијела који одговара њеном доприносу у повећању вриједности оставитељичине имовине; и да је тужитељица тужбу у овој парници поднијела 22.12.2014. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да из материјалних и непосредно проведених доказа произлази, да су остварени услови из одредбе члана 37. Закона о насљеђивању („Службени гласник Републике Српске“, број 1/09 до 82/19, даље: ЗН) за усвајање тужбеног захтјева, па је позивом на ову законску одредбу и одредбу члана 168. став 1. истог закона захтјев тужитељице усвојио као у изреци пресуде.

Другостепени суд је прихватио чињенично утврђење, али не и правне закључке првостепеног суда, слиједом чега је жалбу туженог М.Б. усвојио, првостепену пресуду преиначио и тужбени захтјев одбио. Према становишту тога суда, у смислу члана 37. ЗН, право захтијевати издвајање из заоставштине оставиоца дијела који одговара доприносу у повећању вриједности заоставштине, имају само потомци и усвојиоци оставитеља из члана 21. став 2. истог закона (оставиоци из потпуног усвојења), па како тужитељица не

спада у тај ред насљедника, него као сестра оставитељице, спада у други насљедни ред, да тужбени захтјев нема основа у означеној законској одредби.

Одлука другостепеног суда заснована је на закону.

Претпоставке за издвајање имовине у корист потомака који су привређивали са оставиоцем у смислу наведене одредбе члана 37. став 1. ЗН су: да су оставиочеви потомци живјели у заједници са оставиоцем; да су оставиоцу, својим радом, зарадом или на други начин помагали у привређивању; и да је њихово заједничко привређивање са оставиоцем допринијело повећању вриједности оставиочеве имовине. По ставу 2. исте законске одредбе, тако издвојени дио не спада у заоставштину и не узима се у обзир при израчунавању нужног дијела, нити се урачунавају насљеднику у његов насљедни дио.

Према одредби члана 8. став 1. ЗН, насљедници на основу закона (законски насљедници), који насљеђу умрлог су: сви његови потомци, његов супружник, његови родитељи, његова браћа и сестре и њихови потомци, његове дједови и бабе и њихови потомци и његови други преци. Дјеца (потомци) умрлоги његов супружник спадају у насљеднике првог насљедног реда (члан 9. став 1. ЗН).

Оправданост наведеног правног института прописаног поменутом одредбом члана 37. ЗН, састоји се у могућности потомака оставиоца, да након смрти свог предка, са којим су живјели у заједници и заједно привређивали, тражи издвајање имовине која је створена њиховим зједничким радом и доприносом. Међутим, с обзиром да тужитељица не спада у круг потомака оставитељице, не припада јој право које је овдје предмет спора, него јој као насљеднику другог насљедног реда припада право на насљеђивање према правилима прописаним одредбом члана 12. став 2. и 3. ЗН, као побочном сроднику оставитељице.

Стога је, као и из разлога, што тужитељица током поступка није ни тражила (тима ни доказивала) да су остварени услови из одредбе члана 168. ЗН за остваривање права насљедника који је живио или привређивао у заједници са оставитељицом (какав закључак је извео првостепени суд), другостепени суд правилно судио када је првостепену пресуду преиначио и захтјев тужитељице одбио.

Нема мјеста ни позивању ревидентике на одредбу члана 239. Породичног закона („Службени гласник Републике Српске“, број 41/08 до 63/14), јер се према чињеничним наводима тужбе и постављеном тужбеном захтјеву, овдје не ради о спору из основа потраживања по том материјално правном основу, на што с правом тужени указује у одговору на ревизију. Означена одредба ПЗ (ни друге одредбе тог закона), не предвиђају овај вид издвајање имовине у корист потомака..., о каквој се врсти спора овдје ради. Супротно ревизионим наводима, иста одредба је садржана у дијелу закона у којем се говори о међусобном издржавању чланова породице и других сродника, као о њиховој дужности и праву, што члановима породице и другим сродницима, у случају вршења тог права и дужности, не даје основ за полагање права на имовини издржаваног лица.

Како је побијана пресуда заснована на чињеничном стању утврђеном од стране првостепеног суда, које је прихватио и другостепени суд и уз правилну примјену материјалног права, ревизиони приговори да је иста захваћена повредама одредаба парничног поступка из члана 209. став 2. тачка 4. и члана 240. став 1. тачка 2. Закона о

парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 53/08 до 61/13, даље: ЗПП), нису основани.

У ревизији се указује на повреду одредбе члана 237. став 2. ЗПП, не наводећи у чему се та повреда састоји. С обзиром да тужитељица у ревизији указује да је уређеном тужбом вриједност спора означена у износу од 48.000,00 КМ, може се закључити да наведену повреду види у томе, што у побијаној пресуди није означена вриједност предмета спора. С тим у вези ваља рећи, тачно је да је вриједност спора један од законом прописаних елемената садржаја тужбе (члана 53. став 2. тачка 4. ЗПП), који недостаје у уводу побијане пресуде. Међутим, у ситуацији када је овај суд, с обзиром на означену вриједност спора у износу од 48.000,00 КМ одлучио по изјављеној ревизији, та повреда није од значаја за правилност побијане пресуде.

Према изложеном, побијана пресуда нема недостатака на које се указује у ревизији, а ни оних на које овај суд пази по службеној дужности (члан 241. став 1. ЗПП), из којих разлога је, а на основу одредбе члана 248. ЗПП одлучено као у изреци.

Предсједник вијећа
Сенад Тица

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић